

RTU studiju kurss "Ētiska mākslīgā intelekta un datu izmantošana uzņēmējdarbībā"**01B00 Rīgas Biznesa skola****Vispārējā informācija**

Kods	BS0118
Nosaukums	Ētiska mākslīgā intelekta un datu izmantošana uzņēmējdarbībā
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Claudio Andres Rivera - Doktors, Vecākais jomas eksperts
Mācītspēks	Kārlis Zars - Vecākais pasniedzējs Ronalds Činks - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 5.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kursā studenti iegūst zināšanas, attīsta prasmes un kompetenci, lai risinātu ētiskos, sabiedriskos un regulatīvos izaicinājumus, ko rada mākslīgais intelekts (MI) un datu tehnoloģijas, vienlaikus apgūstot, kā šos jautājumus risināt vizuāli un efektīvi. Studenti iepazīstas ar atbildīgu MI principiem, ES Mākslīgā intelekta akta un Vispārīgā datu aizsardzības regulas (GDPR) ietekmi, kā arī apgūst, kā ar vizualizācijas rīkiem ētiski prezentēt datu virzītu analīzi. Izmantojot gadījumu analīzes, datu vizualizācijas uzdevumus un grupu projektus, studenti attīsta spējas kritiski izvērtēt MI risinājumus, identificēt atbilstības un ētikas riskus, kā arī izstrādāt atbildīgas datu stratēģijas, kas rada uzņēmējdarbības vērtību un veicina ieinteresēto pušu uzticību.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir attīstīt studējošo kompetenci ētiski izmantot mākslīgo intelektu un datu tehnoloģijas uzņēmējdarbībā. Studiju kursa uzdevumi: - attīstīt izpratni par ētiskajiem principiem un regulatīvajiem ietvariem, kas nosaka MI un datu pārvaldību uzņēmējdarbībā; - veicināt spējas kritiski izvērtēt MI risinājumus un identificēt ētikas un atbilstības riskus; - attīstīt prasmes vizualizēt datus pamatotas ētiskās dilemmas un atbilstības rādītājus, lai atbalstītu lēmumu pieņemšanu; - pilnveidot prasmes ētiski prezentēt datu analīzi, izmantojot vizualizācijas rīkus; - attīstīt kompetenci izstrādāt atbildīgas datu stratēģijas, kas rada uzņēmējdarbības vērtību un veicina ieinteresēto pušu uzticību.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studenti gatavojas kursa satura apguvei, lasot norādīto literatūru un skatoties īsus video par galvenajiem ētikas un regulējuma jēdzieniem. Patstāvīgais darbs ietver īsus refleksijas rakstus, vizualizācijas uzdevumus un gala projektu, kurā tiek prezentēta datu vizualizācijās balstīta atbildīga MI stratēģija.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Floridi, Luciano. The Ethics of Artificial Intelligence. Oxford University Press, 2023, ISBN: 9780198883098 Papildu/Additional: 1. Cole Nussbaumer Knaflitz. Storytelling with Data. Wiley, 2015, ISBN1119002257 2. Russell, Stuart. Human Compatible: AI and the Problem of Control. Viking, 2019, ISBN 0525558616, 9780525558613 3. Janis Judrups, Ronalds Činks, Ilze Birzniece, Ilze Andersone. Machine learning based solution for predicting voluntary employee turnover in organization. Link: https://www.iitf.lbtu.lv/conference/proceedings2021/Papers/TF296.pdf
Nepieciešamās priekšzināšanas	Pamata izpratne par datiem un programmēšanu, kā arī izpratne par uzņēmējdarbības procesiem. Angļu valodas prasmes, lai lasītu obligāto literatūru.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Mākslīgais intelekts, dati un to ētiskas izmantošanas nozīme uzņēmējdarbībā. Galvenie regulatīvie ietvari: globālie standarti, Vispārīgā datu aizsardzības regula (GDPR) un ES Mākslīgā intelekta akts.	8	12	4	20
Datu kvalitāte, aizspriedumi un ētikas riski: datu kvalitātes novērtēšana un pārvaldība, aizspriedumu identificēšana datu analīzē, ētikas riski MI risinājumos.	10	18	6	20
Datu vizualizācija un ētikas dilemmas: datu vizualizācijas principi, ētiskas dilemmas un atbilstības indikatoru vizualizēšana.	10	15	6	22
Kritiska MI risinājumu izvērtēšana: MI risinājumu analīze uzņēmējdarbības kontekstā, atbilstības un ētikas risku identificēšana, Gadījumu analīzes (MI mārketingā, HR, finanšu jomā), ietekmes un kompromisu vizualizēšana.	10	16	4	22
Atbildīgas datu stratēģijas izstrāde: stratēģijas plānošana, balstoties uz datiem un ētikas principiem.	14	17	6	20
Kopā:	52	78	26	104

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Izprot ētiskos principus un regulatīvos ietvarus MI un datu izmantošanā.	Testi, refleksijas raksti.
Prot identificēt un kritiski izvērtēt MI risinājumus, identificēt atbilstības un ētikas riskus un novērtēt to ietekmi uz uzņēmējdarbību.	Grupas darbs "Situācijas analīze par datu vizualizāciju konkrētā uzņēmumā, MI risinājumu atbilstība ētikas principiem".
Spēj izmantot vizualizācijas rīkus (diagrammas, atskaites), lai efektīvi atspoguļotu ētiskos riskus, atbilstību normatīviem un taisnīguma principus.	Individuāls vizualizācijas uzdevums, balstoties uz konkrētu situācijas analīzi uzņēmumā.
Spēj skaidrot kompromisus starp inovācijām, riskiem un regulējumu uzņēmējdarbības vidē.	Grupas darbs "Situācijas analīze par datu vizualizāciju konkrētā uzņēmumā, MI risinājumu atbilstība ētikas principiem" (ziņojums un prezentācija).
Spēj izstrādāt atbildīgas datu stratēģijas, kas rada uzņēmējdarbības vērtību un veicina ieinteresēto pušu uzticību.	Noslēguma darbs par zināšanām un izpratni ētiskā MI un datu izmantošanā uzņēmējdarbībā - ceļvedis/stratēģija + pārskats + prezentācija.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Testi / refleksijas raksti	15
Individuāls vizualizācijas uzdevums	25
Grupas darbs - situācijas analīze par datu vizualizāciju konkrētā uzņēmumā, MI risinājumu atbilstība ētikas principiem un tās prezentācija	25
Noslēguma darbs (ceļvedis/stratēģija + pārskats + prezentācija)	35
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	5.0	26.0	26.0	0.0			*